ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

และการส่งออกข้าวของประเทศไทย

ผู้เขียน

นายเกรียงใกร ตันอุตม์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.คร.เยาวเรส เชาวนพูนผล รศ.คร.กาญจนา โชคถาวร ผส.คร.กมล งามสมสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรก เพื่อทราบลักษณะการค้าและ สถานการณ์ส่งออกข้าวของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญ ประการที่สอง เพื่อทราบถึงความ ผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฮ่องกง และประเทศจีน ประการที่สาม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ในคุลยภาพระยะยาวของ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และปัจจัยด้านการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งออกข้าวของประเทศไทย เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีลักษณะเป็นอนุกรมเวลา จึงมีการนำ ข้อมูลที่ใค้มาทดสอบความนิ่งของข้อมูลด้วย Seasonal Unit Root Test ต่อมาสร้างค่าคาดหวังความ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและขนาดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนด้วยแบบจำลอง ARIMA – GARCH จากนั้นทำการทดสอบหาแบบจำลองความสัมพันธ์ระยะยาวด้วยวิธีการของ Johansen and Juselius แล้วหาการปรับตัวและความสามารถในการอธิบายของตัวแปรในแต่ละ ช่วงเวลาด้วยวิธี Impulse response function และ Variance decomposition

ผลการทดสอบ Seasonal Unit Root ของทุกตัวแปร พบว่าจำนวนค่าทดสอบทางสถิติที่ ระดับ level ที่มีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวนน้อยกว่าที่ระดับ First Difference แสดงว่าข้อมูลอนุกรม เวลาของตัวแปรที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะนิ่ง (stationary) ที่ I(1) ผลการทดสอบดุลยภาพใน ระยะยาวของประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า มูลค่าราคาส่งออกข้าว และขนาดความผันผวนของอัตรา

แลกเปลี่ยนสกุลเงินไทยกับสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการ ส่งออกข้าวไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยที่ค่าคาดหวังความความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน สกุลเงินไทยกับสหรัฐอเมริกา และมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นของ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศ สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ในการศึกษาประเทศจีนพบว่า มูลค่าราคาส่งออกข้าว ขนาดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินไทยกับจีน และมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ของประเทศจีน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศจีน สำหรับ ค่าลาดหวังความความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินไทยกับจีน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศจีน และในการศึกษาประเทศอ่องกงพบว่า มูลค่าราคาส่งออกข้าว และค่าคาดหวังความความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินไทยกับ ฮ่องกง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการส่งออกข้าวไปยังประเทศฮ่องกง ส่วน สำหรับมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องด้นของประเทศฮ่องกง และขนาดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินไทยกับฮ่องกง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการ ส่งออกข้าวไปยังประเทศฮ่องกง

สำหรับวิเคราะห์ผลของ Impulse Response Function และ Variance Decomposition พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีการปรับตัวที่ดี และสามารถใช้อธิบายสัดส่วนของความผันแปรได้ในระดับปาน กลาง โดยการปรับตัวของราคาในประเทศจีน และการปรับตัวของ GDP ให้ผลคล้ายกันคือมีการ ปรับตัวเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพเพียงเล็กน้อย เมื่อเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงของราคาหรือ GDP

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Relationship Between Exchange Rate Volatilities and Rice

Export of Thailand

Author Mr. Kriangkrai Tun-ut

Degree Master of Science (Agricultural Economics)

Thesis Advisory Committee Asst. Prof. Dr. Yoawares Choawanapunpol Advisor

Assoc. Prof. Dr. Kanchana Choktaworn Co-advisor

Asst. Prof. Dr. Kamol Gnamsomsuk Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study was consisted of 3 elements; 1) the first element was to know the rice trading characteristics and to learn about the Thailand rice exportation situation to major trading countries, 2) the second element was to get to know the diversity of the monetary exchange rate, and 3) the third element, was to get to know the long term equilibrium of the diversity of the monetary exchange rate in relation to the Thailand rice trading characteristics to the main trading countries.

The data being used in this research was a kind of data time series; thus, it was necessary to give evidence that the condition of the data being used in the research was stationary. The method of testifying was the "Seasonal Unit Root Test". Next step was to create the expectable value of the diversity of the monetary exchange rate and to build a simulation model of the diversity of the monetary exchange rate called "ARIMA-GARCH". Then, the ARIMA-GARCH simulation model would be tested for the long term equilibrium of the diversity of the monetary exchange rate in relation to the Thailand rice trading characteristics to the main trading countries through the usage of Johansen and Juselius methodology. Finally, there was a finding in term of adjustment and the ability to explain the variables in each time frame via the methods of impulse response function and variance decomposition.

According to the research through the method of Seasonal Unit Root Test, it was found that every value of the changeable variance had a statistical significant level lesser than the first difference level which indicated that the majority of the Time Series Data being used in this research was stationary at I(I). However, the testing result on the long term equilibrium of the diversity of the monetary exchange rate in relation to the United States of America was found that the quantity of the amount of rice exported to the United States of America and the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the U.S. dollars had the relationship in the reversal direction of the quantity of rice exportation to the United States of America.

Nonetheless, the expectable value of the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the U.S. dollars and the Gross Domestic Products (GDP) of United States of America in relation to the quantity of rice exportation to the United States of America was in the same direction. Nevertheless, the study on rice exportation to China, it was found that the quantity of the amount of rice exported to China and the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the Yuan had the relationship in the turnaround direction of the quantity of rice exportation to China.

In summary, the expectable value of the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the Yuan had the same direction with the rice quantity exported to China. Subsequently, the study on rice exportation to Hong Kong, it was found that the total cost of rice exportation to Hong Kong and the expectable value of the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the Hong Kong dollars had the same direction with the rice quantity exported to Hong Kong.

In conclusion, the Gross Domestic Products (GDP) of Hong Kong and the diversity of the monetary exchange rate between the Thai Baht and the Hong Kong dollars were found to be in the same direction with the rice exportation to Hong Kong.

Owing to the analysis of the impulse response function and the variance decomposition, it was found that the exchange rate of the money had good adjustment and it could be explained that the variance proportion was in the middle range for the adjustment of rice price in China and the adjustment of the GDP had the same similarity which was to some extent the adjustment approaching to the equilibrium was just a little when the rice price or the GDP had been changed.